

НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О. О. БОГОМОЛЬЦЯ

Національна академія
медичних наук України

МАТЕРІАЛИ

науково-практичної конференції з міжнародною участю
до Всесвітнього дня здоров'я 2025 р.

«ЗДОРОВИЙ ПОЧАТОК ЖИТТЯ –
ЗАПОРУКА БЛАГОПОЛУЧНОГО МАЙБУТНЬОГО»

4 квітня 2025 р.
Національний медичний університет імені О.О. Богомольця
Київ

**Національний медичний університет імені О.О. Богомольця
Національна академія медичних наук України**

**МАТЕРІАЛИ
науково-практичної конференції з міжнародною участю
до Всесвітнього дня здоров'я 2025 р.**

**ЗДОРОВИЙ ПОЧАТОК ЖИТТЯ –
ЗАПОРУКА БЛАГОПОЛУЧНОГО МАЙБУТНЬОГО»**

**4 квітня 2025 р.,
м. Київ**

Київ
НМУ імені О.О. Богомольця
2025

Відповідальні за випуск:

завідувач кафедри громадського здоров'я ЗВО НМУ імені О.О. Богомольця,
професор **Грузєва Т.С.**

директор Навчально-наукового інституту громадського здоров'я та
профілактичної медицини ЗВО НМУ імені О.О. Богомольця, професор
Паламар Б.І.

професор кафедри громадського здоров'я ЗВО НМУ імені О.О. Богомольця,
доцент **Галієнко Л.І.**

доцент кафедри громадського здоров'я ЗВО НМУ імені О.О. Богомольця, доцент
Іншакова Г.В.

Здоровий початок життя – запорука благополучного майбутнього: матеріали
науково-практичної конференції з міжнародною участю до Всесвітнього дня
здоров'я 2025 р., 4 квіт. 2025 р. К., 2025. 117 с.

У матеріалах щорічної науково-практичної конференції з міжнародною участю до Всесвітнього дня здоров'я 2025 р., який проводиться під гаслом «Здоровий початок життя – запорука благополучного майбутнього», висвітлено актуальні питання здоров'я матерів і дітей, розбудови системи громадського здоров'я, міжнародної, міжсекторальної та міждисциплінарної співпраці у сфері громадського здоров'я, доступності і якості медичної допомоги. Розкрито сучасні виклики та загрози для здоров'я населення епідемічного, екологічного, соціально-економічного, воєнного характеру, напрями боротьби з неінфекційними та інфекційними захворюваннями, профілактичні стратегії в охороні здоров'я, охарактеризовано соціально-економічні та екологічні детермінанти здоров'я тощо.

Висновки. Сформовані в докризовий період суспільного виробництва ОСВ більшості КОС великих міст і промцентрів забруднені ВМ. З 23 КОС відходи лише 6 КОС придатні на добрива у сільському господарстві і 2 КОС – для удобрення декоративних насаджень тощо. Виокремлено групу КОС (15) з понаднормовим вмістом ВМ у відходах, непридатних для ґрунтової утилізації.

ВПЛИВ ПСИХОАКТИВНИХ РЕЧОВИН НА ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я МОЛОДІ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ

Донік О.М.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м. Київ, Україна

Психоактивні речовини (ПАР) залишаються ключовим чинником, що впливає на психічне здоров'я молоді, особливо в кризові періоди суспільства. Протягом 2020–2023 років Україна зіткнулася з двома значними викликами – пандемією COVID-19 та повномасштабною війною, що суттєво змінило характер та структуру споживання ПАР серед молоді.

Метою дослідження було вивчення динаміки та основних тенденцій захворюваності серед молоді, пов'язаної з ПАР за період з 2019 по 2023 роки.

Дослідження базувалося на даних диспансерного нагляду за особами вікової групи 15-35 років з уперше діагностованими розладами через вживання ПАР. Використано методи описової статистики, розрахунок середньорічного темпу змін, а також порівняльний аналіз динаміки показників.

За період 2019–2023 років загальна кількість розладів, пов'язаних із залежністю від ПАР, знизилася на 35,3%. Найбільше скорочення зафіксовано серед алкогольних розладів (-48,1%) та розладів, пов'язаних із вживанням канабіноїдів (-36,9%). Це стало наслідком обмежень, запроваджених під час пандемії (закриття розважальних закладів, соціальна ізоляція). Проте, у 2023 році відзначено зростання алкогольних розладів на 4,0%, що корелюється з даними про підвищення рівня стресу, викликаного війною.

Водночас суттєво збільшилася кількість випадків розладів, спричинених вживанням опіоїдів (+29,7%), що свідчить про поширення тяжких форм опіоїдної залежності. Зростання вживання кількох наркотичних речовин та інших ПАР (+26,4% у 2022 році) вказує на поглиблення проблем, пов'язаних із залежністю. Стабільне зниження канабіноїдів (-9,2% щороку) може бути наслідком ефективності законодавчих заходів. Проте, зростання полінаркоманії у 2023 році

(+25,4%) свідчить про поширення комбінованого вживання ПАР, що підвищує ризик передозування та ускладнює лікування. Особливо тривожним є різке збільшення кількості розладів, зумовлених новими синтетичними речовинами та появою нових дизайнерських препаратів, які важко діагностувати (+74,6%). Це є підтвердженням активного розповсюдження нових ПАР на чорному ринку та підвищення їх доступності.

Результати аналізу свідчать про значну трансформацію структури зловживання ПАР серед молоді в Україні. Соціально-економічна дестабілізація, зокрема безробіття та міграція, а також зростання доступності дешевих синтетичних речовин сприяють збільшенню захворюваності. Спостерігається загальне зменшення випадків алкогольних розладів і залежності від канабіноїдів, однак стрімко поширюється полінаркоманія та вживання синтетичних ПАР. 2023 рік став переломним у динаміці захворюваності на розлади психіки та поведінки, зі зростанням на 4,8%, що, ймовірно, пов'язано із соціально-економічними наслідками війни.

Подолання цих викликів вимагає комплексного підходу, який включає профілактичні програми, посилений моніторинг нових ПАР, розробку протоколів лікування полінаркоманії з урахуванням міждисциплінарного підходу, а також науково обґрунтоване прогнозування майбутніх тенденцій.

ВИСВІТЛЕННЯ ПИТАНЬ ПРОТИДІЇ ЗЛОВЖИВАННЮ АЛКОГОЛЕМ В НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТАХ РІЗНОГО РІВНЯ

Свтушенко І.В., Іншакова Г.В.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м. Київ, Україна

Алкогольна залежність становить значну небезпеку для громадського здоров'я на глобальному рівні, що спричиняє значний тягар хвороб, травм та соціальних проблем. Це явище не лише стосується окремих осіб, але й створює значні виклики для державних інституцій, системи охорони здоров'я та всього суспільства в цілому. Визнаючи цю проблему, міжнародні, європейські та національні організації розробили стратегічні документи, спрямовані на мінімізацію шкоди, пов'язаної з алкоголем.

Нормативно-правові акти, які розробляються на цих рівнях, визначають пріоритети, механізми й інструменти для ефективного зменшення шкоди від зловживання алкоголем, підвищення обізнаності населення, а також